

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný;
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń paks wjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa so kóždu łobotu w Smolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Hody.

Luf. 2, 1—14.

D najšwjeczischi, o najšbóžnišchi hnadu dawarjo Boži dnjo! Sčtož je Boži jandžel w czichej šwjatej nozy pschijpowjedal, je so nětk dopjelniło; hdžekuliz kšchesczijenjo po wschej semi bydla, wschudzom knjezi dženska wulke wješele, wulka radosć. Kał šu džeczi wješele a wyskate, jako tu ta hodžina je, na kotruz šu tak dołho čakale, a šmedzichu šastupicz do jstwy wobradženja, widziwschi hodowny sčtom š wjele šwěczkami a hodowne dary, kotrež je Bože džeczo jim wobradziło! A dorosćeni šu so wješeli nad radosću džeczi a nad darami, š kotrymiž je lubosć jich wobdarila. W druhich domach, hdžek male džeczi nješu, šwjecza hody czischišcho, ale wješelosć knjezi tež pola nich dla rjanosće hodowneho sčtoma a darow lubosće. Je to ta prawa polna hodowna radosć? Nihdy niz! Mnosy šwjecza wschał hody jeno jako šwójbny šwjedžen, na kotrymž dyrbi wješelosć wschitke wutroby hnucz; k temu psycha a šakwěcza hodowny sčtom a wobdarja šwojich tak bohacze kaž móža. D czy wbošy, woni njewjedza, ššto maja hody na šebi. Hody šu narodniny nascheho Knjesa a Šbóžnika Jesom Šhrysta, to džeczo w žlobje je žórło praweho polneho hodowneho wješela. Drje tež my wješelimy šo rjanosće hodowneho sčtoma, ale tutón sčtom, kiž šo seleni šrijedza w šymje, pošasuje naš na teho, kiž je to žiwjenje; tež my wješelimy šo nad jašnosću hodownych šwěczkow, ale wone pošasuja naš na teho, kiž je to

šwětło šwěta; tež my wješelimy šo hodownych darow, kotrež šmy dostali, ale wone dopomnjaja naš na tón dar, kotryž našch Bóh nam wobradzi we šwojim Šsynu. Ta šwonkowna hodowna wješelosć, kotraž je džeczo šwěta to najwažnišche na hodownym šwjedženju, bórny šašo šandže, ta prawa hodowna wješelosć wostanje a pschewodža naš na našchim dalšchim podrožnistwje psches zušbu tuteho žiwjenja do njebjesteje domišny. Kał móžemy ju šebi dohycž? My dyrbimy šwoju wutrobu wotewricž k tej hodownej powjesći, kotruz je jandžel Boži pastyrjam na Bethlehemskich honach pschijpowjedal: „Wam je šo dženska tón Šbóžnik narodzil.“ Sčtož tutu powjesć š wěrjazej wutrobu pschijima a wopomni, ššto ma na šebi, tón hinał njemóže, hacž w najšbóžnišchej radosći š njebjeskimi wóštkami wyskacž: „Čžescž budž Bohu we wyskosczi, mēr na semi a człowjekam dobre špodobanje.“ Duž wješel, wješel šo, kšchesczijanstwo! pschetož wam je šo dženska Šbóžnik narodzil.

1. Nóz bēsche, czēmnosć pschikrywasche židowske město Bethlehem a wokolne pola a hona; dha šta šo najwjetšchi wschitkich džiwow. W hródzi porodzi knježna Maria šwojeho přenjeho šynka a powi jeho do pjeluschkow a pošozi jeho do žloba. Tam w žlobje leži džeczo kaž wschitke druge człowške džeczi a tola džeczo kaž žane druge: Marijny šyn a Boži šyn, wěrný Bóh a wěrný człowjek, Jesuš Šhrystuš, tón Šbóžnik šhubjenych a šatamanych człowjekow. Na czož šu wótzoyo čakali, wo czimž šu profetojo wěšczili, to šo nětko krašnje dopjelni.

W tej samej noży bęchu pastyrjo na polu a strażo-
wachu swoje stadła. A hlaj, knjesowy jandžel pschistupi
k nim, a jasnosť teho knjesa wobšwěczi jich; a woni so
jara wulzy bojachu. Tón jandžel dzesche k nim: „Njebojće
so, hlaj, ja pschpowjedam wam wulke wješe, kotrejž so
wschemu ludu dostanje; pschetož wam je so dženka Sbožnik
narodzil, kotryž je Khrystus, tón knjes w Davitowym
měscze.“ Wjebelscha powjescz njemózesche so pastyrjam
pschpowjedacz. Khrystus, tón klubjeny mešias, kiž dyrbi
swoj lud wumóz a sbóžny czinicž, je tu! Kchwaleny budž
tón knjes, tón Bóh Israelski!

Sbožnik je so narodzil! Tuta powjescz pschipo-
wjeda so dženka s wjele tyřaz klětkow wjele millionam
wutrobam po wschej semi. Sbudži wona w twojej wu-
trobje tež tajku sbóžnu wjebeloscz, kaž něhdy we wutrobach
pastyrjom? O wopomni, sčto wona wupraja. Sbožnik
je so narodzil, kiž chze a móže tebi pomhacz we wschej
duchownej nusy a sčyřnoscz, kiž je tebe wumohl wot
wschitkich hrěchow, wot smjercze a wot czertowskeje mozy,
kiž sahoja kóždu khoroscz twojeje dusche, kiž chze tebe šhu-
bjeneho a satamaneho człowjeka sbóžneho czinicž. Wěsch
ty, luby czitarjo, sčto ma hrěch na šebi, kajke poklecze
na so czehnje? Je hdy twoje šwědomnje wotuczilo a je
tebe wótrje wobštoržilo? Je hdy twoju wutrobu to
praschenje hnuło: sčto budže so mnu po smjerczi? Czło-
wjek je postajene junu wumrjecž a potom šud. A w tutym
šudu jeno tón wobšteji, kiž je bjes hrěcha. A ja šym
wschědnje wjele hrěschil. O ja kudy, hubjeny, šhubjeny
a satamany człowjek! Potom wěsch ty, so njeje na zylm
šwěcze žana wjebelscha, sbóžnišča, hnadykolnišča powjescz
hač ta: Sbožnik je so narodzil. Tón je so narodzil,
kiž šwěta hrěchi nješe a je hrěschny dolh zylmho człowje-
stwa šaplaczil, kiž je smjerczi móz wsak a žiwjenje a nje-
sachodnoscz na šwětko pschinjeřil, kiž je nam šwětko, móz,
trořcht, woschewjenje dobył a naš ja Bože dzěczi czinił.
Luby kšeseczijano, wschelaše pschecza a žadanja naš šnano
na wutrobje. Ale to najkrařnišche, sčtož móžesch šebi
pschecž, to najnusnišche, sčtož móžesch dostacz, je to, so
mašč Sbožnika, kiž tebi pomha w kóždej nusy žiwjenja,
czěrpjenja a wumrjecza. A hlaj, dženka pschpowjeda so
tebi ta powjescz: Sbožnik je so narodzil. O duž wjeřel,
wjeřel so, kšeseczijano; wystaj s jandželemi: Čzeleč budž
Bohu we wyřokoscz! Pschetož Bóh je, kiž je Sbožnika
do šwěta póřlal. Człowjestwo njemózesche se šwojeje mozy
Sbožnika plodžicž. Bóh je so nad nami šmilil a je
šwojeho jenicžkeho narodženeho Sšyna ja naš dał, so nje-
bnyšmy šhubjeni byli, ale wěczne žiwjenje měli. Kajka je
to luboscz! Womyl šebi, luby czitarjo, ty by wulki dolh
měł, strach či hrořny, so tebe wuhnaja s twojeho štatoka
do hubjenstwa. Duž widži bohaty knjes twoju nusu, jemu
je tebe žel, wón šaplaczil twój zylm dolh. Sčto by ty
czinił? Najwjetscha wjebeloscz by do twojeje wutrobje sa-
czahnyła, ty by šwojemu dobroczelej šwój hnuty džal
wuprajał a by jeho dobrocziwoscz kchwalil. Hlaj, sčtož je
twój Bóh hody ja tebe czinił, je hiřcže wjele wjazny.
Wón njeje morwe šloto abo šlěboro ja tebe woprowal,
ale to najlubšche, sčtož ma, šwojeho Sšyna, so by ty
sbóžny byl. Pschemoženi wot tajkeje lubosczje wystaju šwjeczi
jandželjo, kotřiz Sbožnika njepotrjebaju: Čzesč budž Bohu
we wyřokoscz! A ty, kiž by bjes Sbožnika šhubjeny byl,
chzesch mjelczecž? Ne, wystaj w sbóžnej radořci: Dženka
kchwalče Boha, kšeseczenjo! kiž šwój stol w njeju ma,

so wotanřnje šwój kraľstwo, nam šwojoh' Sšyna da.

2. Dženka je so Sbožnik narodzil, pschpowjeda
Boži jandžel. „Dženka“ t. r. najprjedy w tej noży,
w kotrejž je so Jeřus wot knježny Marje narodzil, w kot-
rejž je Sbožnik na semju pschichoł, kiž je mēr njeměrnym:
bojasnym człowjekam dobył; teho dla wystaju jandželjo,
mēr na semi!

Wjazny hač 19 lěřtotyřtkow je so minyło po tamnym
„dženka“ a tola placz wono pschezo hiřcže. Šako
něhdy někajki wuřměwž so Šilippa Melanchthona woprašča:
Čžehodla pschpowjeda so kóžde hody s nowa: wam je so
dženka Sbožnik narodzil, hdyž je so to tola psched wjele
lěřtotyřtkami štało? dha wotmolwi Melanchthon: „To so
štawa, dokelž hiřcže dženka to dzěcžo a jeho trořcht po-
trjebamy.“ Nicžo njeby nam pomhało, hdy by so Jeřus
jenož něhdy w Bethlehemje narodzil, hdyž njeby wón
dženka k nam pschichoł se šwojim žohnowanjom. A na
tym leži, so tak někotry 20, 40, 60 lěř hody šwjeczi a
tola šebi žane woprawdžite žohnowanje njedobrywa, dokelž
tuto dženka njewopomni, dokelž wón šabudže, so hody naš
niž jenož dopomnjuja na podawř, kotryž je so psched
wjele lěřtotyřtkami štał, ale so ma so tutón podawř kóžde
lěto wospjetowacz: Sbožnik dyrbi so dženka narodžicž do
nařcheje wutrobje. Mašč ty tuto „dženka“ we šwojim
žiwjenju? O proš Šswjateho Duchu, so wón dženka
twoju wutrobu wotemri, so móže Sbožnik do njeje sa-
czahnyč. Potom budžesch tež ty se šwojeho šhonjenja
s jandželemi wystacz: mēr na semi!

Mēr je to najkrařnišche, sčtož móže człowřta wutroba
tu na semi dostacz. Škóžny, kiž je něsčto šhonil wo nje-
měre hrěcha, wo bēdženju žiwjenja, wo šrudobach a
czěřnosczach tuteje semje, žada šebi po mēre. Šdže jón
dostanjemy? To dzěcžo w žlobje je naš mēr. Wón je
mēr czinił mjes Bohom a człowjekami, tak so njeje semja
wjazy měřto hněwa a poklecza, ale měřto žohnowanja, so
człowjekajo njeřku wjazny polni bojosczje psched Bohom,
ale so maja wutrobne dzěczaze doměrenje k Bohu, kiž
s nimi derje mēni se wschēm, sčtož na nich šczele, a chze
jich k šebi pschpowjescz do raju wěczneho mēra. A mēr
na semi mjes człowjekami; pschetož psches to dzěcžo w žlobje
šmy my wschitzy Bože dzěczi a tehodla bratřja a šotry
mjes šobu. Mēr knježi něř mjes kšeseczijanřtymi
mandželřtymi, mjes šarschimi a dzěczimi, mjes kšeseczijanřtymi
šušodami. Šdžež njeje mēr na semi, tam tež Jeřus, tón
šwěrnny šěřschta, njeje. A hdyž so hody njepšcheczeljo
njewujednaja, dha so njebudža psches zylm lěto. Ale
hdžež je so Jeřus dženka do jeneje wutrobje narodzil, tam knježi
mēr, s njeje wuhadza mēr, a wjeřele wyřka do dusche:
Něř wulki mēr je bjes kónza, wscha šwada kónz je wsaka.

3. Wam je so dženka Sbožnik narodzil, pschi-
powjeda jandžel Boži, a my wystamy: Człowjekam dobre
řpodobanje! Wam je so Sbožnik narodzil, niž nam
jandželam, my jeho njepotrjebamy, niž czertam, woni wo
njeho njerodža, ale wam, wy człowjekajo, wam, pastyrjam
a wschitkim druhim, tež tebi, luby kšeseczijano, a mi. To
dzěcžo w žlobje je mój Sbožnik. O sbóžne šloto: mój
Sbožnik! Sčto pomha mi, so wēm, Sbožnik je, ale wón
njeje mój! Ale je dha Jeřus woprawdže twój Sbožnik?
Sšy ty jeho pschijał do šwojeje wutrobje? Wopomni,
sčtož je pobožny muž prajil: Hdy by Jeřus so 1000 křocz
w Bethlehemje narodzil a niž w tebi, dha by tola
šhubjeny. Wěřsch ty twjerdže, so je to dzěcžo w žlobje

twoj Sbožnik? Potom plačzi tež tebi: čłowjekam dobre spodobanje.

Jako so Jezuſ narodzi, bēſche wón tón jeniczki čłowjek, nad kotrymž mējeſche Bóh ſwoje dobre spodobanje. Ale wón je nam Bože spodobanje dobył. Šchtóž do njeho wēri, tón doſtanje draſtu jeho prawdoſcže, tať ſo Bóh njehlada wjazy na jeho hrēchi, ale na prawdoſcž ſwojeho lubeho Szyna. Kať ſbožowny je kóždy, kiž wē: Bóh ma nade mnu ſwoje spodobanje! Kať dolho džéczo wē, mój nan je mojeje njepoſlušnoſcže dla na mnje hnēwny, tať dolho njemóže ſbožowne a wjeſele bycž; ale tať rucže hacž wē, mój nan je mi wodať, wón mje lubuje, je wono ſaſo to ſbožowne, wjeſele džéczo. Kať wjele wjetſche ſbože a wjeſele dyrbinny džénſa ſacžuwacž, hdžez nam hody pſchpowjedaju: pſcheſ Jezuſa ma Bóh nad nami dobre spodobanje!

Luby kſheſczijano! Šchtóž wē, ſchto ma hodowna powjeſcž: „Wam je ſo džénſa Sbožnik narodzil“ na ſebi, ſo w nej leži naſche ſbože ſa czať a wēcznoſcž, tón ſwjeſeli ſo tež nad ſwonkownym hodownym waſchnjom, kotrež je w bēhu lēſtotytkow naſtało; ale wjele wjetſcha a ſbožniſcha je druha wjeſeloſcž, kotraž wukhadža ſ naroda naſcheho Sbožnika. Bóh wobradž nam tutu hodownu wjeſeloſcž! Hamjen.

Mr. w B.

Wabožina w ſchuli.

(Stónczenje.)

Kſheſczijanſtvo ſwoje najkraſniſche triumfny tam ſwjeczi, hdžez ſo wono, we wērijazej wutrobje njekene, w ſkutkach poſaſuje. Smērowanje ſwēdomja, ſnadobrenje wutrobny, ſwjeczenje zylcho žiwjenja — tele ſti plody ſchto mej pobrachowacž njekmēdža, kotryž je do Božeho ſłowa ſatorjenjeny. Žadny čłowjek je njemóže parowacž, kiž chze wopradowe ſbožowny bycž a druhich ſbožownych cžinicž.

Naſch Sbožnik je nēhdy poklecze wuprajil nad figowzom, kotryž njemējeſche žanych plodom, ale jeno liſcže. Wopomūny, pſcheczeljo, toho tole poklecze trjechi, roſwimali ſo džéczo k liſcžabohatemu, plodom k hudemu ſchto mej. Wopomūny tež, ſchto ma to na ſebi, ſjedze-li tať poklecze dele na hłowu wuczerja. To ſu hróſbne hodžiny, hdžez w cžichej, cžmowej nozy wucžomazy, w njepóczinwoſcži ſtaženi, pſched ložo ſwojeho stareho wuczerja ſtupaju, jemu do woblicza hladajzy — tu jedyn w hrēſchnym hubjenſtweje ſ wuplaſanymaj wocžomaj, tam jedyn Boha a bójſte wēzy wuſmēſchujzy; tu jedyn ſ cžahami njekafanſtwa a njehańbicžinwoſcže we woblicžu, tam jedyn ſ džiwim hladom ſadwēlowanja. Eſu to hróſbne hodžiny, ale nimo mēry hróſbnich budže ta hodžina, budže-li wſchekomóžny Bóh na ſudnym dnju te duſche, kotrež nam na ſemi dowēri, ſ naſcheju rukow žadacž. Sena čłowſka duſcha ſhubjena, ſhubjena ſ mojej winu, ſ tym, ſchtož cžinjach, ſ tym, ſchtož ſakomdžich — jeno jena — a nētko bēſche mi dowērijentych — daloko pſcheſ tyſaz! Komu njetſchepota wutroba w najhlubiſchej hlubinje? Pſchetož tón Knjes je nať ſa wajchtarjom poſtajił (cf. Ezechiel 3, 17. 18). Ach, a kať wjele wuczerjom njewidži, ſchtož ſo w ſchuli pod jich wocžomaj ſtawa! Tež warnuje Sbožnik pſched pohórſchenjom mólcžkich, kiž do njeho wēria, a poſaſuje na Boži ſud ſa tajkich, kotriž ſo tajkich pohórſchtow winomatych cžinja (cf. Matth 18, 6. 7). A nētko — ſchto licži te pohórſchenja, kotrež ſo nēkotremu džécžu ſa jeniczki džēń dawaju — na haſny, w ſtarſchiſkim domje a w ſchuli! Manoj, maczerje a wuczerjo — cžile wot Boha poſtajeni wajchtarjo a wjednizy džēczi — ſchto woni tať huſto ſu? Šchto woni cžinja? Šchto ſ nich tať mnoſy džécžom widžecž a ſlyſchecž dawaju! džécžom, kotrež maju tola

runje ſa to, ſchtož jich cžehnjerjo cžinja, tať jara wótrej wocži a wuſchi. — Dale tón Knjes praji: „Hlajcže, ſo byſchcže tych mólcžkich žaneho njefazpili; pſchetož ja praju wam: Žich jandželjo w njebjech widža ſtajnje to woblicžo mojego Wótza w njebjech.“ (Matth 18, 10.) Njeſazpawajcže! Kať ſmēł ja bycže ſazpicž, kotremuž wſchekomóžny Bóh jandželow ſa pſchewodžerjom da, a kotrež je ſwēta Sbožnik tať wyſoko wažil! Njebnyło tať ſazpitanje moja haniba? To by hiſchcže wjazy bylo dnžli to. Wóžu dha džéczo prawje wobarnowacž a wobžicž, hdžez jo prawje njewobkedžbujy? Budu jo prawje wobkedžbowacž, hdžez jo ſazpitam? Ežim wſchichjo džéczo wažu, cžim ſtarobliwiſcho budu ſebje ſameho a džéczo wobarnowacž, cžim ſwērnichjo na nim džēlacž, cžim wutrobniſcho ſo ſa nje modlicž. Wyſokowaženje pſched džécžom nijeje niž mjenje ſakladne wumēnjenje k požohnowanemu džēku na džécžu, dnžli wyſokowaženje džécža pſched wocžehnjerjom. Derje tehodla temu wuczerjej, derje tym džécžom, hdžez je we wutrobje wuczerja žiwe, ſchtož wutrobu tamneho kóžnika napjelnjēſche a pohnumaſche! Jako bēſche jenu cžmowu njewjednu nóž w jenej kóžki nimale na wſchēch woblicžach jeno ſtrach a ſadwēlowanje widžecž, dokelž ſebi lēdna nēchtó hiſchcže na wumóženje myſlicž ſwaži, torhny hruby kóžnik jenej plaſazej maczeri džéczo ſ kłina, bēžēſche ſ nim na wutryn, poſbēze jo k njeju horje a wuwola: „Mój Božo, njewidžich dha ty, ſo je tule jene džéczo?“ Šchto ty prajiſch, pſchecželo, k temule kóžnikowej? Sahanibja cže wón? Štuža cže wón? Derje tebi, jeli wón to cžini!

Tón Knjes praji: „Šchto ſy ty cžini? Hlób tvojego bratra ktwē wola ke mni wot ſemje.“ (1. Móji 4, 10.) Krej wola! — Ežiche bēſche Abelowa krej ſ rany do pēſka wubēžala; tola jejny wuſchiť ſo hacž do njeja pſchecžicžcža. Tajke nēſchto ſo hiſchcže wſchēdnje podawa. Hdžez njefbožowna, ſo dóndžena holcžka, kotrež hodžina je pſchicžila, w cžichej nozy na ſwojim lēhwje žalocžzi, tam móža jejne mjelcžite ſforžby k wuſchitam ſbhwacž, kotrež ſo hacž k njebjecham cžicžcža, k wuſchitam — pſchecžimo wuczerjej, na kotrehož ta njefbožowna ſama ſnadž ani njepomnyſli. Hdžez wobohi khoſtanž w cžichej nozy na hecži ſedžizy we ſwojim jaſtwe nad ſwojim a tych ſwojich njefbožom ſbhujuje, tam móža tele ſbhychi k wuſchitam ſbhwacž, kiž ſo k njeju cžicžcža, k wuſchitam pſchecžimo wuczerjej, na kotrehož tón wobohi jaty ſnano ani njemnyſli. Hdžez macž w cžichej nozy pſchi na ſmjercž khorym džécžu bjeſtroſchtne ſylſy placže, tam móža tute ſylſy k wuſchitej ſbhwacž, kotryž ſo hacž do njebjech cžicžcži, k wuſchitej pſchecžimo wuczerjej. — Pſchecžimo wuczerjej, kiž drje wſchelake wjedženſtwa do hłowy ſchcžepjeſche, ale žanu bohabojoſcž do wutrobny njepſchinjeſe, a kotryž pola džécža na prawym roſwucžowanju, na ſtarocžiwym wobarnowanju, na ſwjatym pſchikladže, na khotnym modlenju pobrachowacž da.

D lubi pſcheczeljo, wopomūny, ſo ſu to Bože džēczi, na kotrychž džēlamy, a ſo tole džēlo pod Božimaj wocžomaj cžinimy. Wopomūny, ſchto móže wot jenicžkeho čłowjeka ſa njeho ſameho, ſa jeho ſwójbju, ſa wótcžinu wotwiſowacž, ſa tym hacž bu wón derje abo hubjenje wufublany. Wopomūny, ſchto dyrbi wuczeriſka wutroba ſacžuwacž, hdžez ſudny džēń jena njefbóžna duſcha na ſwojeho wuczerja poſaſuje, prajizy: „Budžicželi tón na ſemi ſwoju pſchicžluſchnoſcž lēpje cžinił, dha — — —. Kajku njebjeku radoſcž pať wona we wēcznoſcži ſmēje, budže-li tam jena ſbóžna duſcha ſ džakownocžu na ſwojeho wuczerja ſhladowacž, hdžez ſo jemu ſ tróna hnady pſchiwola: „D ty dobry a ſwērnny wotrocžto, ty ſy nad maťnym ſwērnny byl, ja chzu cže nad wjele poſtajič; dži nuts k tvojego Knjeja wjeſeloſcži!“ Tam pať budža ſo potom cži, kiž wucžili ſu, ſwēcžicž jako njebjeka jaſnoſcž, a cži, kiž wjele k prawdoſcži poſaſali ſu, jaťo hwēſdy ſtajnje a wēcznje! (Dan. 12, 3.)

Hody skupeho.

Bo jendželstím podal Kapleť, I.
(Stónčjenje.)

„Ty do mnje njewěriš?“ duch spomni.

„Ja njemóžu; ja mam ja to, so so mylu. Moja hlowa je so po mojím žołdku složila a tón njeje w porjedže. Ty móžeš jeno nětajki sežen, ale niž mój towaršič Saľub Marli byč.“

Wěrnoscž je, so Strudž spyta mudrje rěčecž, so by tať swoje stróžele podczěšcžal, pschetož hłóš sčerijskeho ducha jemu hač na koscže džěšče. Wěscže tež něšto satrašnje hrosne w tym ležěšče, tajkelemu hošczej napschecžimo bedžecž, kiž bjes hibnjenja bedžo na njeho s wulkimaj, schleńczanymaj woczomaj wudžera. Ale hač-runje duch sam žyle bjes hibanja bedžěšče, so tola jeho wlošy, jeho porczmje a czrijowe trodle pschezo tam a kem pohibowachu kaž wot móžneho wětra.

Njenadžizy duch žalostnu wofanzu sapocža a swoje rječazny s tať satrašcnej haru satorhowašče, so dyrbjěšče so Strudž swojeho stoła twjerdže džeržecž, so by do womorj njepadnył. Ale tať wjele bóle so wón hišcže wustróža, hdyž sčerišto, kaž by jemu pschecžopło bylo, swoje rubjěšcto wot hlowny wotwajsa, tať so so jeho czelešno hač na wutrobno swjese.

Strudž na toleni padže a swojej ruzy psched woblicžom sthčny.

„Ssmilnosč!“ wón proščěšče. „Nastróžaze sjewišto, cžehodla mje taťe trašcishč?“

„Mužo šwětneho smyšlenja“, snapschecžimi duch, „wěriš do mnje abo niž?“

„Wěriju“, wotmolwi Strudž. „Ale cžehodla te mni pschicž džěš?“

„Wot kóždeho cžłowjeka so žada, so so jeho duch pschicž semškim žiwjenju s cžěla poda a mjes swojich šobucžłowjefow dže, so by sa tym hladał, sčto mohł mjes nimi dobrego dofonjecž. Ja s mojeho cžěla ženje wustupil njejšym a s mojich knihow a s mojich pjenježnych kašcžow, a dyrbjju to nětko po šmjercži cžinicž, a njesamožu tola ničžo dobrego wjazy škutkowacž.“

Sašo sčerišto wóšje žaloscžěšče, tšchajěšče šwój rječzas a kamašče swojej seženowej ruzy.

„Ty by w putach jaty“, džěšče Strudž. „Praj mi, cžehodla?“

„Ja tón rječzas noschu, kiž šym šebi w žiwjenju sam tował. Ja jón džělach wójmidlo sa wójmidlom, lohcž sa lohcžom a so s nim woprašach. Esu cži šnano jeho kručni njesnate?“

Strudž bóle a bóle tšchepjetasčje.

„Abu chžěš-li cžěžu a dolhosčž teho rječzasa wjedžecž, kotryž sam nošyš?“ Wón bě runje tať cžěžki a dolhi kaž tónle hižom psched šydom hodami. Ty by wot teho cžajša kem na nim džělał. Wón wjele waži.“

Strudž po šemi wokoło so šhladowašče, myšlo, so budže so wot něhdže pjeczdzěpacž abo sčěscždzěpacž lohcži želešnych putow wobdaty widžecž, njemóžěšče pať so na ničžo dohladacž.

„Šakubje“, wón štyšknije proščěšče, „luby Šakubje Marli, powjedaj mi wjazy a trošctuj mje!“

„Sa tebe žaneho trošcta nimam“, snapschecžimi duch. „Sa sam najwjazy cžěpju, D, so ja w žiwjenju mjes cžrijódami luda šhodžach, s woczomaj do šemje hladajo a njepošběžecž jej ženje k tamnej njebjěškej hwěšdže, kiž mudrych do šhudeho bydla w Bethlehemje wjedžěšče. Nětko tu njemóžu wjazy pschebnacž, njemóžu tu wjazy wostacž, o běda mi! Cžehodla so njedacž te šhudym wozžicž a njepohladach nihdy do kžěžow hubjenštw! Cžeho dla mějach pschezo šwój šamšny wužitk we woczomaj a njewidžach proščaze ruzy wobich, kiž so te mni wupschestrjewachu?“

Strudž bě jara nastróžany, jať ducha taťe rěčecž šlyšchěšče, a sapocža niž maťo tšchepjetacž, pschetož wón so na to dopomni, sčtož bě dženska dobrego cžinicž štomdžil.

„Pucžowanja pošne špróznoscže wot šydom dolhich lét šady mje leža“, škoržěšče duch dale. Žyly cžajš njemějach žaneho měra, ale njeskónčnu cžwilu šubazeho šwědomnja tehodla, so běch so s myšlenjom a žadanjom wopacžnej džělawoscži pschiwobrocžil. Šowschitkowne dobrotucžinjenje dyrbjěšče moje džělo byč. Luboscž k šobucžłowjekom a šmilnosčž. D so njejšym pytať, sčtož k mojemu měrej šluži!“

Wón nětkole swoje rječazny wjšče hlowny pošběny, kaž bychu wone ta pschicžina jeho šadwělowanja byle, a cžišny je potom s tajkim wotmachom k šemi, tať so Strudž šmjercž nastróžany poštocži a — wotucži.

Sčtož bě widžal a šlyšchal, běšče šón byl. Satorhnyem we cžmje wulkej woczki wurwalešče, pschetož woheń w šaminje bě hašnył a šwěcžka běšče so dopaliła. Šaťo ničžo wjazy njepytny, cžehož by so bojecž měl, džěšče šašc: „Šah, tajkale šluposč!“ a džěšče do loža. Wón tež dale tať škupy wošta, kaž běšče dotal byl.

Wšhelake s bliska a s daloka.

— Něhdušchi přašiděnta šakšeho konsistorštw, Šahn, je wurjel. Wón bě 1. šaprleje na wotpocžink šchol, duž njeje wječorny šwjatof dolho wužiwał. Tež přjedawšchi kultušminister se Seidewiž je w tym šamym tyžženju wurjel. Wobaj busčtaj s wulkim pošcěšcžowanjom šhowanaj.

— Šdyž nětko šašo pošlednje cžišlo našchego „Šomhaj Šóh“ do rukow našchich cžitarjow pschicž, so džakujemy našchim lubym cžitarjam s tej proštwu, so chžyli tež dale našče šopjeno podpjeracž, kotrež chže w našchim šhablajym cžajšu šchěscžijaništu wěru do wutrobow a domow nošyš. Ale tež wo to prošmy, so chžyli tež našče šopjeno pomhačž roščěrcžecž, so chžyli, wošebje tež našchich mlódschich Ššerbow powabicž, so bychu našče pošožne šopjeno w lubej macžěrnej rěcži cžitali měšto druhich němškich šwětnych špišow.

— Šměščna powjescž pschicž i pošnóžneje Ameriki. Šacž-runje je wójna a njeměr w Mexiku a Šrazilškej, přašiděnta pošnóžneje republiky wšchitke štaty napomina, so bychu so šjednocžili ke konferenzy, kotraž by wo wěcžnym měrije mjes ludami jednala a tať wójnam mjesu štajiła. Wěscže dobra myšl, a našča wutroba by rad pschihłošowaka, so bychu wójny pschěštalē a wěcžny mēr swoje bydlo na šemi namatať. Ale my drje wěmy, so to ženje na tutym hřěšcžnym šwěcže móžno njebudže, hdyž šawišč a njejednoty wutrobny roščěrcžepja. To tež amerikaška republika wě; ale wulki millionať je 40 millionow sa pschewjedženje tuteje, wšchaf dobreje, ale tola njewuwjedžomneje myšle, daril. Š sa tele pjenješ wšchaf móža so šastupjerjo ludow — hdyž tež bjes wušpěcha — šěncž. Ale ta myšl ma hišcže drubi šamyšl. Šjednocžene štaty pošnóžneje Ameriki maja žyle njedošahaze wójšto a nětcžišchi wójniški minister je šebi powjetščenje wójšta žadať. Teho pať bychu so rad šminyli. Pschetož wot Šapanškej, kotraž je derje wobró-njena, štrach hrosy, so bychu Amerikaškich, kiž tež nušnych šóžow nimaja, we wójnje pschewinili. Duž amerikaški přašiděnta tónle pucžil nastupi, kiž pať njebudže, kaž wšchitke druhe pošpyty, „wěcžny mēr mjes ludami na šemi“ šhotowacž.

„Šomhaj Šóh“ njeje jenož pošla šnjefow duchownych, ale tež we wšchěch pschědawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Šudyščinje dostacž. Na šchtwórcž lēta placži wón 40 np., jenotliwe cžišla so sa 4 np. pschedawaju.